

Dosarul nr. 1ra-1170/2017

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

juducând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 martie 2017, în cauza penală în privința lui

Sîncu Ivan Xxx, născut la xx.xx.xxxx,
originar și locuitor al or. Xxx, str. Xxx xx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.12.2016 - 30.01.2017;

Instanța de apel: 10.02.2017 - 16.03.2017;

Instanța de recurs: 19.06.2017 - 19.09.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 30 ianuarie 2017, s-a încetat procesul penal în privința lui Sîncu Ivan învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) și art. 266 Cod penal în baza art. 107 Cod penal și art. 1 și 2 ale Legii nr. 210 din 29.07.2016 „Cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Sîncu Ivan la 22 iulie 2016, aproximativ ora 04.00, nefiind posesor al permisului de conduce a mijlocului de transport, manifestând încrederea exagerată în sine, a condus automobilul de model "Xxx x xxx", număr de înmatriculare XXX xxx pe drumurile publice, și a comis accident rutier prin următoarele circumstanțe.

Sîncu Ivan, deplasându-se pe traseul Etulia-Vulcănești, în sat. Alexandru Ion Cuza, r-nu1 Cahul, ignorând prevederile pct. 45 alin. (1) lit. a),b),d), pct.34.2 lit. b) a Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului și 1-a tamponat pe pietonul Rajca Mihail Xxx.

În urma tamponării, lui Rajca Mihail au fost provocate leziuni corporale grave, periculoase pentru viață sub formă de trauma cranio-cerebrală deschisă, manifestată prin, echimoză fronto-temporală din dreapta, revărsări sangvine în mușchiul temporal

drept, fractura liniară scuamei și piramidei osului temporal din dreapta, hematom subdural temporo-parietal dreapta, hemoragii subarahnoidiene din dreapta, focare de contuzie cerebrală în regiunea temporală dreaptă, echimoză pe umărul și brațul din dreapta, care au fost produse la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, ce prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare corporală gravă.

La 25 iulie 2016, Rajca Mihail a decedat în rezultatul hemoragiilor secundare în trunchiul cerebral, ca urmare a traumei cranio-cerebrale deschise cu hematom subcutan, contuzie intracerebrală, cu dezvoltarea edemului cerebral pronunțată și angajarea trunchiului cerebral în orificiul mare.

Tot el, Sîncu Ivan, la 22 iulie 2016, aproximativ ora 04.00, nefiind posesor al permisului de conducere a mijlocului de transport, manifestând încrederea exagerată în sine, a condus automobilul de model "Xxx x xxx", număr de înmatriculare XXX xxx pe drumurile publice, deplasându-se pe traseul Etulia-Vulcănești, în sat. Alexandru Ion Cuza, r-nul Cahul, după ce a tamponat pietonul Rajca Mihail, provocându-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, a părăsit locul accidentului rutier.

Fapta lui Sîncu Ivan a fost încadrată juridic în prevederile art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal „*încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudență decesul unei persoane*” și art. 266 Cod penal „*părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art. 264 alin. (3) și (5)*”.

3. Împotriva sentinței apel a declarat procurorul care a solicitat, casarea totală a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea noii hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a fi recunoscut vinovat și condamnat Sîncu Ivan în baza art. 264 alin.(3) lit. b) și art. 266 Cod penal, cu stabilirea pedepsei:

-în baza art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal - 3 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani;

- în baza art. 266 Cod penal – 1 an închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

Potrivit art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni a fi stabilită lui Sîncu Ivan, pedeapsă definitivă prin cumul parțial de pedepse, închisoare pe termen de 4 ani 6 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

A se dispune încasarea de la Sîncu Ivan, în contul statului suma de 694 lei, pentru recuperarea cheltuielilor de judecată în legătură cu efectuarea acțiunilor procedurale.

În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că instanța de judecată incorect a aplicat prevederile Legii nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia deoarece inculpatul nu s-a autodenunțat de bună voie și nu a depus mărturii pe marginea acuzării înaintate. De asemenea, acesta nu a contribuit activ la descoperirea acestei infracțiuni,

deoarece după comiterea infracțiunii a părăsit locul accidentului rutier, împiedicând astfel la aflarea adevărului în cazul dat.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 martie 2017, s-a dispus respingerea apelului declarat ca nefondat cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Instanța de apel, audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, a ajuns la concluzia că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că în privința inculpatului poate fi încetat procesul penal privind acuzarea pe art. 264 alin.(3) lit. b) și art. 266 Cod penal în legătură cu aplicarea actului de amnistie.

Colegiul a reținut că, în cadrul ședinței preliminare, instanța de fond a constatat temeiurile prevăzute la art. 332 Cod de procedură penală și legal a încetat procesul penal pornit în privința lui Sîncu Ivan, întrucât în cursul judecării cauzei, la orice etapă a procedurilor precum și în ședința preliminară, inculpatul este în drept să solicite și a solicitat potrivit cererii anexate la materialele cauzei (f.d. 122) încetarea procesului penal în privința sa, cu aplicarea prevederilor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016.

Instanța de judecată just a pus în discuție solicitarea inculpatului și a adoptat sentință de încetare a procesului penal fără analizarea probatoriului. Trăgând o concluzie de ansamblu asupra punctelor de reper consemnate în apel, Colegiul a regăsit neîntemeiate argumentele procurorului precum că inculpatul nu s-a autodenunțat de bună voie și nu a depus mărturii pe marginea acuzării înaintate, nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii incriminate deoarece după comiterea infracțiunii a părăsit locul accidentului rutier, împiedicând astfel la aflarea adevărului în cazul dat, or, nu poate fi imputată ca circumstanță ce împiedică aplicarea actului de amnistie faptul că inculpatul a părăsit locul accidentului rutier, or lui i s-a incriminat părăsirea locului accidentului rutier, infracțiune prevăzută de art. 266 Cod penal.

Potrivit procesului-verbal de audiere a învinuitului din 05.12.2016 (f.d.106), Sîncu Ivan a declarat că vina și-o recunoaște în cele comise, se căiește sincer, a recuperat paguba părții vătămate, fapt confirmat și prin cererea succesului victimei, S.Balan, din 16.01.2017 (f.d.120). În pct.7 al rechizitoriului pe cauză penală, se atestă prezența circumstanțelor atenuante în privința învinuitului, printre care căința sinceră și repararea benevolă a pagubei pricinuite.

În urma analizei situației enunțate, Colegiul a ajuns la concluzia că acțiunile lui Sîncu Ivan cad sub incidența art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, respectiv instanța just a concluzionat despre încetarea procesului penal în privința acestuia, învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) și art. 266 Cod penal.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar declară procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6), 7), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea recursului procurorul indică că instanțele de fond, descriind fapta criminală considerată ca fiind dovedită, indicând locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, nu au cercetat probele, fiind și în afara procedurilor simplificate și speciale prevăzute de art. 364¹ sau 509 Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, sentința instanței de fond de încetarea procesului penal, urma a fi examinată în instanța de apel în ordine de recurs deoarece cauza s-a judecat în ședința preliminară.

5.1. Pe marginea recursului declarat, referință a depus avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului, prin care solicită dispunerea inadmisibilității acestuia considerând că procurorul corect a atacat sentința instanței de fond cu apel, iar instanța de apel corect a examinat cauza anume în ordine de apel, or autorul recursului în ședința Curții de Apel, nu a făcut careva obiecții la procedura de examinare a cauzei. Totodată, consideră că instanțele de fond corect au aplicat în privința inculpatului Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia, or acesta a recunoscut vina total în cele incriminate, recuperând părții vătămăte dauna pricinuită.

6. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează asupra admitterii acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

În recursul său recurentul face trimitere la prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6), 7), 16) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege și când norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Instanța de recurs consideră că în cauză sunt prezente erorile de drept invocate de recurent, din următoarele considerente.

Cercetând materialele cauzei, Colegiul lărgit remarcă că potrivit sentinței, emisă în cadrul ședinței preliminare, s-a hotărât încetarea procesului în privința lui Sîncu

Ștefan învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) și art. 266 Cod penal în baza art. 107 Cod penal și art. 1, 2 ale Legii nr. 210 din 29.07.2016 „Cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R Moldova”, în corespundere cu prevederile art. 350 alin. (1) Cod de procedură penală, care indică, *dacă în ședința preliminară s-au constatat temeiurile prevăzute în art.332, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă*, urmând ca în corespundere cu prevederile art. 332 alin. (4) Cod de procedură penală sentința de încetare a procesului penal să fie atacată cu apel sau, după caz, cu recurs în instanța ierarhic superioară, în modul prevăzut de lege.

Analizând situația din speță prin prisma normelor citate supra și practica constantă a Curții Supreme de Justiție, care indică la atacarea cu recurs a sentinței de încetare a procesului penal în cazul în care s-a judecat în ședința preliminară (art. 345, 350 Cod de procedură penală) și la atac cu apel în cazul în care cauza s-a judecat în ordinea stabilită la art. 354-384 Cod de procedură penală, Colegiul menționează că, procurorul incorect a atacat sentința emisă cu apel, iar instanța de judecată greșit a înregistrat plângerea ca apel, care urma a fi înregistrat ca recurs, fapt ce a dus la judecarea eronată a cauzei de către instanța de recurs în ordine de apel.

De asemenea, se constată că urmare a acestei erori, instanța de apel menținând sentința atacată, incorect verifică împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, inclusiv prin cercetarea unor probe. Colegiul în motivarea deciziei indică: *„Circumstanțe care au fost constatate și elucidate din totalitatea de probe administrate în cauza penală și care au fost obiectiv apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor”*, ceea ce nu corespunde adevărului deoarece instanța de fond, punând în discuție solicitarea inculpatului privind încetarea procesului penal, s-a retras în camera de deliberare și a adoptat sentința de încetare, *fără a analiza probatoriul*.

În acest context, Colegiul remarcă că, procedura de cercetarea probelor și verificarea împrejurărilor de fapt și aspectele de drept ale cauzei, este inadmisibilă în cadrul examinării recursului, deoarece instanța de recurs se expune doar asupra erorilor de drept și în ședința de judecată nu se întocmește proces-verbal, respectiv nici probele nu se cercetează.

În altă ordine de idei se mai reține că, instanțele de fond încasând din contul inculpatului cheltuielile de judecată în sumă de 694 lei, nu au ținut cont de prevederile art. 227-229 și 143 Cod de procedură penală.

Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa total decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată pe motiv că erorile judiciare nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 447-448 Cod de procedură penală care prevăd procedura de examinare a cauzei penale în ordine de recurs declarat împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, și art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlăture omisiunile admise, cât și să verifice posibilitatea aplicării în privința lui Sîncu Ivan a prevederilor din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 449 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 16 martie 2017, în cauza penală în privința lui *Sîncu Ivan* și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 10 octombrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurii Diaconu

Ion Guzun